
Hans Wallmark (Hovedindlæg)

Ärade parlamentspresidenter, ministrar, tidigare presidenter och gäster, ärade medlemmar i Nordiska rådet, kort sagt alla goda nordiska vänner! Å Nordiska rådets vägnar är det en stor glädje och ära för mig att hälsa alla hjärtligt välkomna till Nordiska rådets 66:e session. Jag hälsar också de många tjänstemän och representanter från organisationer och medier som följer våra förhandlingar välkomna. Vi är glada för det visade intresset för det nordiska samarbetet.

Ledamöter av Nordiska rådet och därmed valda parlamentariska företrädare för alla Nordens folk, talmän, regeringschefer, ministrar och andra inbjudna gäster, tjänstemän och medier! Att jag står här i talarstolen som president är ett misslyckande. Det är inte ett personligt misslyckande - jag är hedrad av att möta er som president – men politiskt. Vi har nämligen den ordningen i Sveriges delegation till Nordiska rådet att regeringsidans partier nominerar vice ordförande och därmed vice president under de år då Sverige har ansvar. Och följaktligen hämtas ordföranden och därmed presidenten från oppositionsidan. Tro mig, jag har aktivt, målmedvetet och engagerat under den svenska valrörelsen försökt undvika att bli president men misslyckats.

Det svenska valet i september kom att resultera i nederlag för mitt parti och för Alliansen och i ett regeringsskifte. Så går det till i demokratier: fredliga maktskiften. Opposition blir regeringsföreträdare och tvärtom. Det fina är att samma växling naturligtvis kan ske vid nästa val eller möjligtvis det därpå följande. Enskilda partiers och politikernas nederlag och förluster i allmänna val är samtidigt våra politiska systems styrkor. Därför kan vi med stor stolthet se att vi i Norden som självständiga nationer och självstyrande

---

områden vilar på ett stabilt fundament av demokrati och öppenhet. Och det firar vi varje gång val genomförs, hur smärtsamt resultatet än kan vara för den enskilda politikern eller det enskilda partiet.

Allt detta har formats genom vår gemensamma och delade historia. År 2014 är också ett år då vi har möjlighet att ihågkomma och fira mycket av detta. Saker som vi ser som självklara i Norden är i en internationell kontext extraordinära, som 200 år av oavbruten fred grannländer emellan. Även om vapen stundom riktats mot varandra har de aldrig avfyrats. Ett fredsår har fogats till ett annat år av fred och därmed kommit att galvanisera oss samman, en stark legering som visade sig hållbar exempelvis då Sveriges grannar angreps under 1940-talets första år.

Norges grundlag kan i år fira 200 år, och därmed pekas på den konstitutionella grundens betydelse – rättsordning, förutsägbarhet och laglighet – som väsentligt för att säkra såväl fred som frihet.

För egen del hoppas jag att vi i internationella sammanhang ska bli bättre på att berätta om hur en anda av tillit och respekt kan skapas mellan länder som historiskt har legat i krig med varandra. Till det kommer också självstyret som de tre självstyrande områdena har, exempelvis det som Åland har tillerkänts, som visar hur slitningar mellan länder, folk och språkgrupper kan lösas och i stället vändas till framgångar. Allt detta borde vi bli bättre på att berätta om.

Bara mellan Sverige och Danmark har i historisk tid runt 30 krig utkämpats. Troligtvis finns det inte två länder som så ofta, så länge och så många gånger vänts emot varandra. Rätt kort tid efter att Danmark förlorat Skåne och Sverige därmed vunnit har det ju lugnat ned sig. Numera kan strider anses utkämpas på andra arenor. Allt oftare står vi på de arenorna, sida vid sida.

Sverige är starkt beroende av omvärlden för vårt välstånd. I dag kommer motsvarande hälften av vår bnp via handel, varav en avsevärd andel kommer från handel med just vårt närområde – nära grannar runt Östersjön och i Nordeuropa. Varje dag handlar vi med EU för 3,5 miljarder svenska

---

kronor. Två månaders EU-handel motsvarar alltså hela vårt svenska socialförsäkringssystem, pensioner, sjuklön, föräldrapeng, arbetslöshetsförsäkring. Det är därför som frihandel är så viktigt för vårt välstånd och vår välfärd.

President Theodore Roosevelt uppges ha pragmatiskt konstaterat: *Speak softly and carry a big stick!* Så tror jag också att Nordens försvars-, säkerhets- och utrikespolitik ska formars. Vi har en lång tradition att falla tillbaka på av diplomati med generalsekreterare i FN i både Trygve Lie och Dag Hammarskjöld. Tillsammans har vi också förmåga att tillsammans med resten av Europa visa fasthet och tydlighet då länder i vårt närområde utsätts för överfall och områden annekteras. Då är det också bra att vi med större frimodighet än tidigare i samtal här i Norden vågar prata om gemensamma utmaningar inom just säkerhets- och försvarsområdena.

Nordiska rådet har nu för andra året i rad stått värd för ett givande rundabordssamtal kring just dessa ämnesområden med ministrar, parlamentariker och experter. Och jag är övertygad om att sessionen också kommer att präglas av inlägg, synpunkter och kommentarer som har bäring på dessa vitala frågor. Det handlar om ett säkerhetsläge från Atlanten till Östersjön, från Västgrönlands yttre gräns till Östfinnmark, Lappland och Östersjön.

I det sammanhanget tycker jag att det är värt att notera att alla länder, alla folk och alla stater som i likhet med oss tror på demokrati, frihet, öppenhet, människors mångfald och hedrandet av ingångna internationella överenskommelser och avtal samt folkrätten alltid är våra uppriktiga vänner och partners.

Utöver vårt Norden är det självklart att närma sig våra grannar som Polen och Tyskland. Vi är på väg att parlamentariskt finna former mellan Nordiska rådet, de baltiska länderna och vicegradländerna som Ungern, Tjeckien, Slovakien och Polen. Jag vill särskilt tacka Baltiska rådet. Vi hade möte där för några dagar sedan. Vi har ett hjärta som klappar starkt för våra grannländer på andra sidan Östersjön, Estland, Lettland och Litauen.

Vad jag ser framför mig är att Nordiska rådet ännu tydligare än i dag har förmågan att bli en nordisk arena. Näringslivet har de senaste 20-30 åren utnyttjat den nordiska marknadens potential. Det har bland annat skett genom att företag gått samman. Vi har sett det inom telekom- och banksektorerna. Den nordiska har talat för sig själv och drivit på utvecklingen. Härmed visas på vägen framåt, tror jag.

Det mellanstatliga parlamentarikersamarbetet i Nordiska rådet kan ge rekommendationer och ställa frågor till såväl Nordiska ministerrådet som de nordiska regeringarna. Men det är inte här den stora styrkan ligger. Det är inte i pappersproduktionen som kvalitet och inflytande kan mätas. Jag tror att det långsiktigt behövs färre rekommendationer och dokument och fler kvalificerade möten.

Nordiska rådet kan göra sig självt till en nordisk mötesplats. Vi kan göra skillnad genom att ta oss an rollen som möjliggörare. På det sättet kan förutsättningar skapas för tydliga nordiska avtryck genom argument, genom fakta och nya idéer som påverkar.

Mina vänner! Ja, jag vill leva, jag vill dö i Norden. Så lyder orden i den svenska nationalsången. Och ibland får jag frågan varför vi inte sjunger: Ja, jag vill leva, jag vill dö i Sverige. Mitt svar brukar då lyda: Därför att Norden i sin breda bemärkelse just betyder vårt hem. Vi vill leva och vi vill dö i vår hembygd, alldeles oavsett varifrån vi kommer, från Skåne, Åland, Danmark eller Island. Kan det finnas en finare och bredare beskrivning än att vi just vill leva och dö hemma? Det skulle möjligtvis vara om vi kompletterade det med textraden i den finska nationalsången: Vårt land, vårt land, vårt fosterland! Ljud högt, o dyra ord. Ej lyfts en höjd mot himlens rand, ej sänks en dal, ej sköljs en strand mer älskad än vår bygd i Nord, än våra fäders jord.

Sådant tror jag att vårt Norden är, förankrat i sin historia, respektfullt mot sina traditioner, spejande mot framtiden och redo att slå vakt om våra grundläggande värden som frihet, öppenhet, mångfald, rättsstat och, som jag nämnde inledningsvis, fredligt maktskifte. Dessa värden kan aldrig medverka till misslyckanden. Dessa värden utgör grunden för våra länders,

---

områdets och folks fortsatta framgång.

(Applåder)

Information

Speech number

2

Speech type

Hovedindlæg

Person

[Hans Wallmark](#)

Speaker role

Nordisk Råds president

Date

28.10.14 16:37